

Секція: **Гуманітарні науки**
УДК 338.3
Бабенко Г. – ст. гр. Б-ЕК-041
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

ДОСЯГНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ Р. КОУЗА ТА РЕАЛЬНА ЕКОНОМІКА СЬОГОДНІ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Калініченко З.Д.

Babenko G.
Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

BASIC AMBOS FOR WICKLICK PREDICTION I THREAT TO FINANCIAL SECURITY

Supervisor:Scientific adviser: Ph.D, associate professor Kalinichenko Z D

Ключові слова: безпека, модель Аргенті, ймовірність банкрутства
Keywords: security, Argenti model, bankruptcy immovirnist

Суб'єкти підприємництва не захищені від впливу негативних факторів як внутрішнього, так і зовнішнього середовища, що в кінцевому підсумку проявляється у втраті ними стану рівноваги, появі кризових явищ і, як наслідок, банкрутстві. Це, у свою чергу, вимагає прогнозування кризи та ймовірності настання банкрутства підприємства, подальшого вибору важелів та методів нейтралізації кризових явищ задля збереження фінансової безпеки.

Історично проблемою прогнозування криз та ймовірності настання банкрутства зацікавилися на Заході ще після Другої світової війни, що було зумовлено зростанням банкрутств в США через скорочення військових поставок. З того часу розроблено безліч методик прогнозування банкрутства підприємств, які умовно поділяють на дві групи: кількісні (моделі Альтмана, Фултона, Лиса, Бівера) та якісні (модель Аргенті).

Найбільш відомою серед кількісних моделей прогнозування банкрутства підприємства є п'ятифакторна модель Альтмана:

$$Z = 1,2Kob + 1,4Knp + 3,3Kp + 0,6Kn + 1,0Kom \quad (1)$$

де: Kob – частка чистого оборотного капіталу в активах; Knp рентабельність активів, обчислена по нерозподіленому прибутку(відношення нерозподіленого прибутку (чистий прибуток за вирахуванням дивідендів) до загальної суми активів); Kp – рентабельність активів, обчислена по балансовому прибутку (відношення балансового прибутку (до вирахування податків) до загальної суми активів); Kn – коефіцієнт покриття за ринковою вартістю власного капіталу (відношення ринкової вартості акціонерного капіталу до позикового капіталу); Kom – віддача від активів (відношення виручки до загальної суми активів).

Критеріальні значення оцінки імовірності банкрутства підприємства за цією моделлю перебувають в інтервалі від 1,8 до 3,0 ($Z < 1,81$ – ймовірність банкрутства дуже висока; $1,81 < Z < 2,765$ – ймовірність банкрутства середня; $2,765 < Z < 2,99$ – ймовірність банкрутства невелика; $Z > 2,99$ – ймовірність банкрутства незначна).

Модель не враховує галузеві особливості розвитку вітчизняних підприємств та характерні для них форми організації бізнесу. Уникнути цих недоліків можна,

розробляючи власні моделі прогнозування банкрутства з урахуванням сучасних реалій.

Досить надійним методом інтегральної оцінки загрози банкрутства підприємств у світовій практиці є визначення коефіцієнта фінансування важколіквідних активів[2].

Крім перелічених кількісних методів оцінювання загрози банкрутства в процесі аналізу можна використовувати і якісні критерії. До таких критеріїв відносять такі: зміна керівництва та ключових працівників підприємства; зміна господарських партнерів (відмова від подальшого співробітництва з партнерами); затримка у виконанні поточних платежів; зміни у складі засновників; зміни організаційно-правової форми (з метою обмеження відповідальності); фінансування капіталомістких проектів, що не пов'язані з основною діяльністю; безконтрольне використання коштів/

До основних якісних показників, що впливають на фінансовий стан суб'єкта підприємництва, професор Аргенті відносить стиль управління та характеристику діяльності правління, якість менеджменту, фінансові та економічні показники, проведення різного роду «авральних» заходів та ін.

Сучасні умови розвитку економіки країни в цілому та конкретно суб'єктів господарювання ґрунтуються на чисельних організаційно-правових формах власності, пануванні конкуренції, свободі прийняття рішень підприємствами та самостійній відповідальності ними за поточними показниками та отриманий фінансовий результат. В такому випадку, керівному відділу підприємства не тільки потрібно знати мету виробничо-господарської діяльності, основні конкурентні переваги та недоліки суб'єкта на ринку та позиції конкурентів, забезпечувати виконання оперативних планів та стратегічних задач. На перший план виходить забезпечення фінансової безпеки суб'єкта господарювання, в результаті чого стає можливим ефективна його діяльність. Кожне рішення, що спрямоване на подолання можливої загрози підприємства чи реалізації додаткової вигоди, несе багатоваріантні наслідки, що потребують досконалого вивчення та прогнозування.

Питання стратегічного забезпечення фінансової безпеки підприємства — процес безперервний. Основними етапами процесу управління фінансовою безпекою підприємства є:

1-й етап: ідентифікація потенційно проблемних ситуацій, що полягає у визначенні проблемних місць у діяльності, оцінка причин їх виникнення та наслідків;

2-й етап: ліквідація проблемних ситуацій, яка полягає у сукупності заходів з вибору важелів впливу на проблему та методів їх усунення;

3-й етап: контроль, що містить у собі всебічну оцінку ефективності вживання заходів та аналіз поточного стану щодо наявності проблемних ситуацій;

4-й етап: оптимізація фінансового управління, що полягає в забезпеченні оптимального використання фінансових ресурсів і потенціалу організації шляхом використання відповідного фінансового інструментарію та специфічних методів фінансового управління.

Забезпечення фінансової безпеки підприємства базується на певному механізмі. Складовими елементами механізму управління фінансовою безпекою підприємства є: сукупність фінансових інтересів підприємств, функції, принципи і методи управління, організаційна структура, управлінський персонал, технологія управління, фінансові інструменти, критерії оцінки рівня фінансової безпеки.

Заключною підсистемою, що необхідна для забезпечення управління фінансовою безпекою підприємства є підсистема контролю та оцінки результатів, основними функціями якої є: порівняння досягнутих результатів з очікуваними.

Перелік посилань:

1. Власюк О.С. Актуальні проблеми фінансової безпеки України в умовах посткризової трансформації: монографія. Київ: НІСД, 2014. 432 с.

2. Чеберяко О.В., Кривовяз М.А. Структурні елементи системи забезпечення фінансової безпеки підприємства. Ефективна економіка. 2018. № 10. С.35-39.